

บทที่ 5

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผล

การให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจนั้นปรากฏให้เห็นในกฎหมายสูงสุดของประเทศ คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้ให้ความสำคัญกับการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสาระสำคัญของการกระจายอำนาจไว้ในหลายมาตรา และมีเจตนารมณ์ที่จะให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองตลอดจนมีความเป็นอิสระภายใต้การกำกับดูแลของราชการส่วนกลาง นอกจากนี้ในระดับนโยบายของชาติก็ได้กำหนดให้การกระจายอำนาจเป็นวาระแห่งชาติ สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้มแข็งขึ้น ผ่อนคลายกฎระเบียบและขั้นตอนการปฏิบัติที่ยุงยากของราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จึงได้มีการดำเนินการถ่ายโอนอำนาจให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นอาศัยอำนาจตามมาตรา 284 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 อย่างไรก็ตาม อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าวจะมีผลและสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมก็ต่อเมื่อมีการประกาศใช้การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อมาได้มีการประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ใช้แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีผลบังคับใช้วันที่ 13 มีนาคม 2545 และในแผนดังกล่าวนี้เองที่ทำให้เกิดมิติใหม่ของการคุ้มครองผู้บริโภค โดยคณะกรรมการการกระจายอำนาจได้กำหนดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ให้มีภารกิจด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยให้ถ่ายโอนภารกิจด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคแก่ผู้บริโภค ซึ่งกำหนดเป็นหน้าที่

ที่ต้องทำและทำให้แล้วเสร็จภายใน พ.ศ. 2545 ดังนั้นในช่วงเวลาดังกล่าวท้องถิ่นจึงมีภารกิจที่ได้รับการกระจายอำนาจด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเพียงอย่างเดียว คือ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคแก่ผู้บริโภค

ต่อมาได้มีการอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 34 ที่ให้มีการทบทวนการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายหลังจากที่ได้ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปแล้ว โดยต้องพิจารณาทบทวนใหม่ทุกระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกำหนดอำนาจและหน้าที่หรือวันที่มีการจัดสรรรายได้ ทั้งนี้จะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรรายได้ เพื่อกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการทบทวนการกำหนดอำนาจหน้าที่และการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวแล้วอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จึงประกาศให้ใช้บังคับแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) วันที่ 31 มกราคม 2551 และให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว โดยภารกิจที่ถ่ายโอนแบ่งเป็น 6 ด้าน ซึ่งในเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภคนั้นถูกจัดให้อยู่ใน 2 ด้านดังนี้

1) กระจายอำนาจด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคให้แก่ เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในปี 2552 เป็นภารกิจที่กำหนดให้ใช้รูปแบบที่ 1. กล่าวคือ เป็นภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการหรือผลิตบริการสาธารณะเอง เป็นภารกิจที่แต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการหรือผลิตบริการสาธารณะนั้น ๆ ได้เองโดยมีกฎหมายให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้แล้ว และ/หรือองค์กรปกครอง-

ส่วนท้องถิ่นเคยดำเนินการอยู่แล้ว โดยสามารถรับโอนได้ทันที และขอบเขตการทำงาน อยู่ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) กระจายอำนาจด้านการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคให้แก่ เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจดังกล่าว ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในปี 2553 และเป็นภารกิจที่กำหนดให้ใช้รูปแบบที่ 3 กล่าวคือ เป็นภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ในลักษณะความร่วมมือหรือรูปแบบสหการเป็นภารกิจ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรอื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีผลกระทบต่อประชาชนไม่เฉพาะในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง โดยเฉพาะ แต่มีผลกระทบต่อประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นด้วย หรือมีความจำเป็นต้องลงทุนจำนวนมาก และไม่คุ้มค่าหากต่างฝ่ายต่างดำเนินการเอง โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้

(1) ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำท้องถิ่น มีอำนาจตามที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคกำหนด รวมทั้งให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนในพื้นที่ เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคพิจารณามอบอำนาจบางเรื่องให้เห็นสมควรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

(3) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทุกระดับ

(4) ให้แบ่งรายได้และค่าปรับที่เกิดจากการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(5) ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคกำหนดแนวทางมาตรฐานวิธีปฏิบัติ ตลอดจนการกำกับดูแลให้คำแนะนำการปฏิบัติงานแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(6) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในระดับชาติ สำหรับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในระดับพื้นที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยดำเนินการ

แผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนกระจายอำนาจฯ ผูกพันให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว จึงมีประกาศของสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 เพิ่มเติม วันที่ 7 พฤศจิกายน 2547 และนายเทศมนตรี ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายก-องค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราช-บัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค เพิ่มเติม พ.ศ. 2522 วันที่ 18 มิถุนายน 2553 โดยอาศัยอำนาจ ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 แต่งตั้งให้ผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

ซึ่งมาตรา 3 ซึ่งได้ให้คำนิยามว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่ง รัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่นี้จะมี อำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 5 กล่าวคือ สามารถที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้ได้

(1) นับ ชั่ง ตวง วัด ตรวจสอบสินค้า และเก็บหรือนำสินค้าในปริมาณพอสมควรไป เป็นตัวอย่างเพื่อทำการทดสอบ โดยไม่ต้องชำระราคาสินค้า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการกำหนด

(2) ค้น ยึด หรืออายัดสินค้า ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุสินค้า ฉลากหรือเอกสาร อื่นที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประ โยชน์ในการดำเนินคดีในกรณีที่มีเหตุอัน ควรสงสัยว่ามีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(3) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ เพื่อตรวจสอบการผลิตสินค้า การขาย สินค้าหรือบริการรวมทั้งตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องของ ผู้ประกอบธุรกิจในกรณีที่มีเหตุอันสมควรสงสัยว่า มีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(4) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารและหลักฐานที่ จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

นอกจากนั้นคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนกระจายอำนาจฯ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะในเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว โดยในวันที่ 20 เมษายน 2552 รัฐมนตรีสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ประธานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ประชาชนผู้บริโภคได้รับการคุ้มครองสิทธิอย่างทั่วถึงและได้รับความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการถูกละเมิดสิทธิของผู้บริโภค อีกทั้งให้ผู้บริโภคได้รับความสะดวกและมีช่องทางในการใช้สิทธิร้องเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยมีคำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่ 2/2552 และที่ 3/2552 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ประกอบมติคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ในการประชุมครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2552 และครั้งที่ 2/2552 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2552 แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลตามลำดับ

คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) รับและพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคในพื้นที่ ที่ได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจในเรื่องเกี่ยวกับการถูกเอาเปรียบหรือไม่ ได้รับความเป็นธรรมในการซื้อสินค้า เครื่องอุปโภค หรือบริการที่มีการซื้อขายกัน ในท้องตลาด
- (2) เจรจาไกล่เกลี่ยปัญหาข้อพิพาทเพื่อหาข้อยุติในเบื้องต้น หากคู่กรณีตกลงกันไม่ได้ ให้รวบรวมข้อเท็จจริงพร้อมพยานหลักฐานเพื่อเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการไกล่เกลี่ยเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคประจำจังหวัดพิจารณาดำเนินการ

(3) ติดตามและสอดส่องพฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะ เป็นการละเมิดสิทธิผู้บริโภคและอาจจัดให้มีการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าหรือบริการใด ๆ ตามที่เห็นสมควรและจำเป็น เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค

(4) สั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดส่งเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีผู้ร้องทุกข์หรือเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคมาพิจารณาได้ ในการนี้จะเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วยก็ได้

(5) ประสานงานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค

(6) ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน และสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งของประชาชนเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค

(7) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคหรือคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดมอบหมาย

(8) รายงานผลการปฏิบัติงานในรอบเดือนให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดทราบ

การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภค นับว่าเป็นเรื่องใหม่ จึงยังมีความไม่สอดคล้องกันระหว่างแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนกระจายอำนาจฯ กับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค และบางกรณีก็ยังไม่สอดคล้องกับการปกครองท้องถิ่น หรือหลักการกระจายอำนาจ โดยสามารถสรุปปัญหาต่าง ๆ ได้ดังนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับพนักงานเจ้าหน้าที่

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) ได้กำหนดให้อำนาจแก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสองลักษณะ คือ ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลอื่นให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ได้อีกด้วย โดยสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีประกาศแต่งตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า ที่มาของพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ควรมาจากการแต่งตั้งตามมาตรา 3 แห่ง

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่จะแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นผู้บริหารท้องถิ่นควรมีอำนาจในการแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานท้องถิ่นให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นอิสระของการบริหารงานบุคคล

2) ปัญหาการแต่งตั้งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการรับเรื่องร้องราว ร้องทุกข์ การที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นในองค์กรปกครองท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลืองานตามที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมอบหมายนั้น มีเป็นลักษณะของการใช้อำนาจบังคับบัญชา แต่ราชการส่วนท้องถิ่นกับราชการส่วนกลางมีความสัมพันธ์กันโดยกฎหมาย และราชการส่วนกลางมีอำนาจควบคุมท้องถิ่นโดยใช้อำนาจกำกับดูแลซึ่งแตกต่างจากอำนาจบังคับบัญชา การแต่งตั้งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในท้องถิ่นจึงเป็นรูปแบบที่ไม่สอดคล้องกับหลักการปกครองท้องถิ่น และตามหลักการกระจายอำนาจ

3) ปัญหาเกี่ยวกับการแบ่งรายได้ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เมื่อมีการกระจายอำนาจด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่สำคัญต่อการจะทำให้การกระจายอำนาจในเรื่องดังกล่าวมีประสิทธิภาพก็คือ เรื่องรายได้หรือเงินที่ท้องถิ่นจะได้รับจากการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งโดยหลักการแล้วการที่จะให้ท้องถิ่นดำเนินการบริการสาธารณะได้อย่างแท้จริง ท้องถิ่นจำเป็นต้องมีงบประมาณสำหรับที่จะบริหารงานของตนเอง ซึ่งปัจจุบันมีปัญหาว่าไม่สามารถที่จะแบ่งรายได้ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง-

ส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 กำหนดรับรองเรื่องดังกล่าวไว้ ผู้เขียนเห็นว่า ควรแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าว ให้มีการกำหนดให้แบ่งรายได้ที่เกิดจากการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้แก่ท้องถิ่นด้วย

4) ปัญหาการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในคณะกรรมการ-
คุ้มครองผู้บริโภคทุกระดับ

การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในคณะกรรมการคุ้มครอง-
ผู้บริโภคทุกระดับ ไม่สามารถทำได้ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง-
ส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) ผู้เขียนเห็นว่า การกำหนดถึงเรื่องดังกล่าว
ไม่มีความจำเป็นและไม่ได้แสดงออกถึงความมีอิสระขององค์กรปกครองท้องถิ่น หรือ
สอดคล้องกับหลักการปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด ซึ่งรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้
ตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ
ในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการ
ต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการ
กระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งเป็นการกำหนดให้ภาคประชาชนได้เข้ามามี
ส่วนร่วมด้านการคุ้มครองผู้บริโภคอยู่แล้ว

ผู้เขียนได้ศึกษาปัญหาที่กล่าวมานี้และขอเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อ
พัฒนาการคุ้มครองผู้บริโภคในท้องถิ่นให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ สอดคล้องกับหลักการ
ปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักการกระจายอำนาจ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถตอบสนอง
ความต้องการท้องถิ่น ป้องกันและเยียวยาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในท้องถิ่นให้มี
ประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากสถานการณ์ปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคได้เปลี่ยนแปลงไป การคุ้มครองผู้บริโภคในระดับราชการส่วนภูมิภาค และโดยองค์กรเอกชนก็ยังมีข้อบกพร่อง หลายประการทำให้เกิดช่องว่างในการคุ้มครองผู้บริโภคในระดับท้องถิ่น ประกอบกับปัจจุบันแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) มากขึ้น ดังนั้นควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ให้มีความทันสมัยมากขึ้นสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ สอดคล้องกับหลักการปกครองท้องถิ่น หรือหลักการกระจายอำนาจมากขึ้น โดยผู้เขียนขอเสนอให้มีการปรับแก้บทบัญญัติของกฎหมายและแนวทางการแก้ไขอื่น ดังนี้

2.1 แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับพนักงานเจ้าหน้าที่

2.1.1 แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามเกี่ยวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ เพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา 3 เกี่ยวกับความหมายของคำว่าราชการการส่วนท้องถิ่น

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น ควรที่จะใช้ชื่อของเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความชัดเจน ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า ควรระบุให้เป็น “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” และเพื่อให้สถานะของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเกิดขึ้น โดยผลของการรับรองโดยกฎหมายจึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในส่วนของนิยามความหมาย ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า การกำหนดให้เฉพาะหัวหน้าหรือผู้บริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้นเพียงพอแล้ว และควรที่จะให้อิสระแก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะมีอิสระในการแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนที่มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อให้มีหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักความเป็นอิสระของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารงานบุคคล จากข้อเสนอแนะดังกล่าวจึงต้องมีแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามมาตรา 3 เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยให้สามารถแต่งตั้งผู้อื่นให้สามารถดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคตามมาตรา 5 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ดังนี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

- (1) นายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (2) นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล
- (3) นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
- (4) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (5) นายกเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา
- (6) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

2.1.2 แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งหมายถึง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแต่งตั้งบุคคลอื่นเพื่อช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 รวมถึงแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องสืบเนื่องกัน ดังนี้

มาตรา 5 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดังต่อไปนี้

- (1) นับ ชั่ง ตวง วัด ตรวจสอบสินค้า และเก็บหรือนำสินค้าในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อทำการทดสอบโดยไม่ต้องชำระราคาสินค้านั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
- (2) ค้น ยึด หรืออายัดสินค้า ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุสินค้าฉลากหรือเอกสารอื่นที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีในกรณีที่มีเหตุอันสมควรสงสัยว่ามีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(3) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ เพื่อตรวจสอบการผลิตสินค้า การขายสินค้าหรือบริการ รวมทั้งตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสาร และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องของผู้ประกอบธุรกิจ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำผิด ตามพระราชบัญญัตินี้

(4) มีหนังสือเรียกให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

มาตรา 6 ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา 5 (3) ถ้าไม่เป็นการเร่งด่วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานท้องถิ่น และผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 5 แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่หรือยานพาหนะนั้นทราบล่วงหน้าตามสมควรก่อน และให้กระทำการต่อหน้าผู้ครอบครองสถานที่หรือยานพาหนะหรือถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่อยู่ในที่นั้นก็ให้กระทำต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ร้องขอมาเป็นพยาน

การค้นตาม มาตรา 5 (2) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานท้องถิ่นและผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 5 กระทำได้เฉพาะเวลา ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

มาตรา 7 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานท้องถิ่น และผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 5 ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อผู้เกี่ยวข้องร้องขอบัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

2.2 รูปแบบขององค์กรภาครัฐที่มีอำนาจรับเรื่องราวร้องทุกข์ในระดับท้องถิ่น

ผู้เขียนเห็นว่า การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการในท้องถิ่นนั้นไม่สอดคล้องกับการปกครองท้องถิ่น ตามหลักเรื่องความเป็นอิสระของท้องถิ่น ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ผู้เขียนขอเสนอให้จำลองเอารูปแบบของคณะกรรมการในราชการส่วนกลางมาใช้กับราชการส่วนท้องถิ่น โดยให้มีอำนาจหน้าที่ซึ่งมีที่มาจาการรับรองของกฎหมายและมีความเป็นอิสระ โดยแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ โกล่เกลี่ยเบื้องต้นก็จะทำให้อำนาจหน้าที่ด้านการรับเรื่องราวร้องทุกข์และไกล่เกลี่ยเบื้องต้นมีที่มาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และกรณีที่แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) มีข้อความที่ว่า “เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค” ผู้เขียนเห็นว่า ควรจะตัดข้อความดังกล่าวออกเนื่องจากเป็นข้อความที่แสดงให้เห็นว่า ยังมีลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง และท้องถิ่นสามารถที่จะยุติเรื่องการร้องเรียนในเบื้องต้นได้เองโดยไม่ต้องเสนอไปยังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการ

โดยที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การกำกับดูแลท้องถิ่นโดยราชการส่วนกลางนั้นต้องทำเท่าที่จำเป็นและเป็นการกำกับดูแลภายใต้กฎหมาย ดังนั้นในหมวดที่ 1 ที่ว่าด้วยเรื่องคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ควรที่แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำกับดูแลราชการส่วนท้องถิ่นเอาไว้ ดังนี้

มาตรา 10 (11) ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการว่าราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งมีเขตอำนาจในท้องถิ่นใด ไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการแจ้งต่อผู้มีอำนาจควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เพื่อสั่งให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือแก้ไขการดำเนินการให้เป็นไปโดยถูกต้องภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร

2.3 เพิ่มเติมเกี่ยวกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

ราชการส่วนท้องถิ่นควรมีรายได้จากการดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) ซึ่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคควรมีบทบัญญัติที่รับรองเรื่องดังกล่าวเอาไว้จึงจะสามารถให้รายได้ตกเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ซึ่งได้วิเคราะห์ไว้แล้วว่ารายได้ที่เกิดจากการดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภค โดยกำหนดให้ชัดเจนว่า บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับที่เกิดจากการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และแม้ว่าการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว แต่หากพิจารณาถึงรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะให้ความสำคัญกับด้านแผนงานเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน ที่เกี่ยวกับการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภคนั้นจะมีปริมาณการใช้จ่ายสูง ส่วนรายจ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมนั้นยังมีการใช้จ่ายเป็นจำนวนน้อย เนื่องจากอาจจะเป็นเรื่องที่ไม่เห็นเป็นรูปธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรหันมาให้ความสนใจเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้บริโภคซึ่งต้องใช้สินค้าและบริการทุกวัน สินค้าและบริการนั้นควรได้มาตรฐานปลอดภัย ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรมในการใช้สินค้าและบริการในท้องถิ่น โดยความสำคัญดังกล่าวอาจจะปรากฏออกมาในการจัดสรรงบประมาณ ดังนั้นนอกจากท้องถิ่นจะต้องมีการกำหนดเกี่ยวกับรายได้สำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมชัดเจนแล้ว นโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ต้องให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งจะนำไปสู่การตั้งงบประมาณสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคอีกด้วย

2.4 แก้ไขเกี่ยวกับการกำหนดเรื่องการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 61 วรรคสอง กำหนดให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย

ตัวแทนผู้บริโภคร ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งเป็นการกำหนดให้ภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมด้านการคุ้มครองผู้บริโภคอยู่แล้ว แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) ไม่จำเป็นที่จะต้องกำหนดเกี่ยวกับการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในคณะกรรมการทุกคณะอีกแต่อย่างใด เนื่องจากจะก่อให้เกิดความยุ่งยากในการกำหนดขั้นตอนวิธีการต่าง ๆ ซึ่งในส่วนของกรมมีส่วนร่วม นั้นรัฐธรรมนูญได้กำหนดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนไว้อย่างชัดเจนแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีหน้าที่ในการคุ้มครองผู้บริโภคทั้งในเชิงป้องกันและเยียวยา ในท้องถิ่นที่รับผิดชอบให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนั้นในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และในตามแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนกระจายอำนาจฯ ไม่จำเป็นที่จะต้องกำหนดให้ท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมในคณะกรรมการทุกคณะ แต่ควรแก้ไขเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในพื้นที่ โดยสามารถดำเนินการด้านการคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักปกครองตนเอง โดยส่วนกลางไม่เข้าไปแทรกแซงมากเกินไป

การเปลี่ยนแปลงไปของสถานการณ์การคุ้มครองผู้บริโภคนอกจากจะอาศัยการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะเข้ามารองรับการกระจายอำนาจให้สอดคล้องกับหลักการปกครองท้องถิ่น สอดคล้องกับความเป็นอิสระของท้องถิ่นแล้ว นอกจากนั้นตามแนวทางของรัฐสมัยใหม่เมื่อมีการกระจายอำนาจด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้กับท้องถิ่นบทบาทในอนาคตราชการบริหารส่วนภูมิภาคและราชการส่วนกลางก็ควรจะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ลดบทบาทลงเพื่อเพิ่มบทบาทและอำนาจหน้าที่ให้ท้องถิ่น

หากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคยังมีลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจเป็นอย่างมากย่อมเป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจและความเป็นอิสระของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งอาจจะทำให้การกระจายอำนาจด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเป็น

เพียงการกระจายอำนาจตามรูปแบบ เพราะหากเป็นเช่นนั้นการมอบภารกิจดังกล่าวย่อมเป็นการเพิ่มภาระให้ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมากยิ่งขึ้นซึ่งสวนทางกับหลักการกระจายอำนาจ อย่างไรก็ตามในทัศนะของผู้เขียนแล้วเห็นว่า การกระจายอำนาจด้านการคุ้มครองผู้บริโภคนั้นควรเป็นไปให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ราชการส่วนกลางไม่อาจอ้างเอาความไม่พร้อมของราชการส่วนท้องถิ่นในการปฏิเสธที่จะไม่มอบอำนาจให้ราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคควรที่ปรับบทบาทของตนเอง

โดยควรลดบทบาทของราชการส่วนภูมิภาคลง แล้วพิจารณามอบอำนาจให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพิ่มเติม โดยให้มีอำนาจในเรื่องที่ไม่ซ้ำซ้อนกับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นศูนย์กลางของข้อมูลด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในท้องถิ่น ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนทั้งด้านข้อมูลและงบประมาณ หรือทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกันเป็นเครือข่ายกับท้องถิ่นขนาดเล็ก เนื่องจากปัญหาของผู้บริโภคบางเรื่องไม่ได้กระทบเฉพาะในระดับท้องถิ่นเท่านั้น แต่ได้มีผลกระทบเป็นวงกว้างไปยังท้องถิ่นอื่นในจังหวัดอีกด้วย การทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในลักษณะที่เป็นเครือข่ายโดยมีความร่วมมือของทั้งภาครัฐและเอกชนนั้น นอกจากจะทำให้การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นไปอย่างทั่วถึงแล้ว ยังจะช่วยให้เป็นการเริ่มต้นพัฒนาการทำงานของเอกชนเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในองค์กรอิสระด้านการคุ้มครองผู้บริโภค หรือพัฒนาไปสู่การร่วมกันจัดตั้งสมาคมเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในท้องถิ่น ในอนาคตอีกด้วย นอกจากนี้ควรปรับบทบาทให้การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ติดตามสถานการณ์ของผู้บริโภคโดยภาพรวม ถ่ายทอดความรู้สนับสนุนด้านเทคนิค วิธีการคุ้มครองผู้บริโภคที่ทันสมัย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาบุคลากรของราชการส่วนท้องถิ่นโดยให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรท้องถิ่นให้สามารถดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยพัฒนาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการคุ้มครองผู้บริโภคได้